

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוק מדבש עם פרוש

הלך יד - פרשת פנחס		
מתוק מדבש	וילנא	יום
תפח-תצב	רמו ע"א	ראשון
תק-תקח	רמו ע"ב	שני
תק-תקח	רמו ע"א	שלישי
תק-תקטו	רמו ע"ב	רביעי
תקט-תקכב	רמו ע"א	חמישי
תקכב-תקכט	רמו ע"ב	שישי
תקכט-תקל"ו	רמו ע"א וע"ב	שבת

לשמיעת שיעורי עמוד היומי
- ברשת ובאדיש -
03.617.11.40

עלון מס' 295 | פרשת פנחס תשפ"ד

י"ל בעזרה שית"ע"י
בית הווהר 'מתוק מדבש' ת.ר. 5315 ירושלים

אין שמחה לפני הקב"ה אלא במי שעוסק בתורה

וידבר יהו"ה אל משה לאמר, פינחס בן אלעזר וגומר, רבי אלעזר פתח ואמר (משלי א ח) ששמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמה, שמע בני מוסר אביך, דא קדשא בריך הוא, ואל תטוש תורת אמה, דא כנסת ישראל, מאי מוסר אביך, מוסר דא אורייתא, דאית בה פמה תוכחין, פמה עונשין, פמה דאת אמר (שם ג יא) מוסר יהו"ה בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו. ובגין דכל מאן דאשתדל באורייתא בהאי עלמא, זכי דיפתחון ליה פמה תרעין לההוא עלמא, פמה נהורין, בשעתא דינפוק מהאי עלמא, היא אקדימת קמיה, ואזלא לכל נטורי תרעין, מכרזת ואומרת (ישעיה כו ב) פתחו שערים ויבא גוי צדיק, אתקינו פרסיין לפלגיא עבדא דמלכא, דלית חדו לקדשא בריך הוא אלא מאן דאשתדל באורייתא.

מתוק מדבש

אין שמחה לפני הקב"ה אלא במי שעוסק בתורה

ענשין, פמה דאת אמר כמו שנאמר מוסר יהו"ה בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו פרוש אם באו לך מה' מוסר יסורים, אל תמאס בהם אלא קבלם מאהבה, כי כל זה הוא מאהבת ה' את עמו, כמו שכתוב אחר כך "כי את אשר יאהב ה' יוכיח", כדי לגלות אגנו לישר דרכו, "וכאב את בן ירצה", וכמו האב אשר יכונן בהפאה להטיב דרכו של בן, ולא לנקם נקם, ויפסיהו לאחר שהקהו בשבט, כן יערב לך הטובה אחר המכה.

וידבר יהו"ה אל משה לאמר, פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל, כדי לפרש פסוק זה, רבי אלעזר פתח ואמר הקדים לפרש מה שכתוב שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמה, מה שכתוב שמע בני מוסר אביך, דא קדשא בריך הוא אביך הוא הקדוש ברוך הוא, ואל תטוש תורת אמה, דא כנסת ישראל זו היא כנסת ישראל שהיא השכינה, שהם נקראים אביהם ואמם של נשמות ישראל פי כל הנשמות יוצאות מיחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה, ושואל מאי מוסר אביך למה לא כתוב תורת אביך, כמו שכתוב תורת אמה, (פי שפי פלוגתא, פורה שפכת מנמינת הפסלרת, ופורה שפעל פה ממלכות מנמינת השכינה). ומשיב מוסר, דא אורייתא זו התורה שנקראת "מוסר", דאית בה פמה תוכחין לפי שיש בה פמה תוכחות, המיסרות את האדם שלא יחטא לפני בוראו, ושישמור מצותיו, ועל ידי זה יזכה למעלות רבות שזוכים על ידי קיום התורה, פמה עונשין ויש בתורה פמה

בגין דכל מאן דאשתדל באורייתא בהאי עלמא לפי שכל מי שעוסק בתורה בעולם הזה, זכי דיפתחון ליה פמה תרעין לההוא עלמא, פמה נהורין הוא יזכה שיפתחו לו פמה שערים בעולם העליון בגן עדן, וכמה אורות יאירו לו שם, ועוד בשעתא דינפוק מהאי עלמא בשעה שיצא מזה העולם, היא אקדימת קמיה התורה היא מקדמת לפניו, ואזלא לכל נטורי תרעין והולכת לכל שומרי השערים, מכרזת ואומרת להשומרים, פתחו שערים של הגן עדן, ויבא גוי צדיק לתוכו, ושם אתקינו פרסיין לפלגיא עבדא דמלכא

פְּנֵחַם הַשְּׁלִים נְשָׁמוֹת נָדָב וְאָבִיהוּא

תָּא חֲזִי, מֵאֵן דְּמִקְנָא לְשָׂמָא קַדִּישָׁא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְאֶפִּילוּ לָא יִזְכִּי לְגִדּוּלָהּ, וְלֹא אֲתַחֲזִי לָהּ, (ס"א דִּירִית לָהּ), (רְוּחַ לָהּ וְנֻטִּיל לָהּ) וְדָא יִרִית לָהּ וְעֵייל לָהּ, פְּנֵחַס לָא אֲתַחֲזִי לִיהּ בְּהוּא זְמָנָא, וּבְגִין דְּקֻנָּא לְשָׂמָא דְמֵאֲרִיָּה, רְוּחַ לְכֻלָּא, וְסָלִיק לְכֻלָּא, וְאֲתַתְּקֵן בֵּיהּ כְּלָא, וְזָכָה לְאֲשְׁתַּמְשָׂא בְּכַהוּנָה עֲלָאָה, מֵהֵיאָ שְׁעָתָא פְּנֵחַס בְּן אֶלְעָזָר בְּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, דְאֲשָׁלִים לְתַרְיֵן דְרַגְיֵין, בְּגִין דְּקֻנָּא לְשָׂמָא דְמֵאֲרִיָּה, דְאֲתַתְּקֵן מַה דְאֲתַעְקֵם.

חֲרַבְן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא הַצֵּעַר שֶׁל בַּעַל הַהִיכָל

רַבִּי יִיסָא פְּתַח (תהלים קלו א) עַל נְהֻרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן, אֶת יְרוּשָׁלַיִם מִבְּעֵי לִיהּ, כְּמָה דְכָתִיב (שם פסוק ה) אִם אֲשַׁכַּחְךָ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁפַּח יְמִינִי, מֵאִי בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן.

מְתוֹק מִדְּבַשׁ

גְּדוּלָהּ, כִּי אַחַר מוֹת אָבִיו נַעֲשֶׂה הוּא כְּהֵן גְּדוֹל, וְלָכֵן מֵהֵיאָ שְׁעָתָא מֵאוֹתָהּ הַשְּׁעָה נִקְרָא פְּנֵחַס בְּן אֶלְעָזָר בְּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן שְׁנַעֲשֶׂה גַם בְּנוֹ שֶׁל אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, דְאֲשָׁלִים לְתַרְיֵין דְרַגְיֵין לְפִי שְׁהַשְׁלִים לְשִׁתֵּי מִדְּרַגּוֹת, דְהֵינְנוּ שְׁהַשְׁלִים נִשְׁמָתוֹ בְּכַחֲנִית בְּן אֶלְעָזָר, וְהַשְׁלִים נִשְׁמָת נָדָב וְאָבִיהוּא בְּכַחֲנִית בְּן אֶהֱרֹן, וּמִסִּיק דְכָרְנוּ וְאָמַר בְּגִין דְּקֻנָּא לְשָׂמָא דְמֵאֲרִיָּה לְפִי שְׁפִנְחָס קֻנָּא לְשֵׁם קוֹנוֹ, (ס"ג רמ"ק) אֲתַתְּקֵן מַה דְאֲתַעְקֵם זָכָה שְׁנַתְּקֵן עַל יְדוּ מַה שְׁנַתְּעֵקֵם בְּחֻטְאֵם שֶׁל נָדָב וְאָבִיהוּא.

(דף ריג ע"ב, ובביאורינו כרך יד עמ' ח)

חֲרַבְן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא הַצֵּעַר שֶׁל בַּעַל הַהִיכָל

רַבִּי יִיסָא פְּתַח לְפָרֵשׁ מַה שְׁכָתוּב עַל נְהֻרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן, וְשׂוֹאֵל לְמָה אָמַר בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן, אֶת יְרוּשָׁלַיִם מִבְּעֵי לִיהּ הִיָּה לוֹ לומר בְּזַכְרֵנוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם, כְּמָה דְכָתִיב כְּמוֹ שְׁכָתוּב אַחַר כֵּן אִם אֲשַׁכַּחְךָ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁפַּח יְמִינִי, אִם בְּן מֵאִי בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן לְמָה כְּתוּב "צִיּוֹן", וּרְצוֹנוֹ לומר כִּי שֵׁם צִיּוֹן הוּא הַיְסוֹד (כְּמוֹ שְׁכָתוּב לְעֵיל (דף לו עמוד א) וְהַ לְשׁוֹן, יִנְכַּךְ ה' מִצִּיּוֹן, דְהָא מִפְּנֵן נִפְקִי בְּרַכָּאן לְכֻלָּא), וּרְוּשָׁלַיִם הִיא הַמְּלַכּוֹת (כְּמוֹ שְׁכָתוּב לְעֵיל (דף קעג עמוד ב) וְהַ לְשׁוֹן, שְׁכִינְפָא יְרוּשָׁלַיִם הִיא וּרְוּשָׁלַיִם שְׁמָה), וְהִיא אֲשֶׁר הִלְכָה בְּגִלּוֹת מִמְּקוֹמָהּ מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

הַתְּקִינוּ וְהִכִּינוּ כְּסָאוֹת לְפָלוּנֵי עֶבֶד הַמֶּלֶךְ בְּרוּךְ הוּא, דְלִית חֲדוּ לְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲלֵא מֵאֵן דְאֲשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא כִּי אֵין שְׁמַחָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלֵא בְּמֵי שְׁעוֹסָק בְּתוֹרָה, לְפִי שְׁהוּא גוֹרָם יַחֲוֹד קֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ, וְעַל יְדֵי זֶה הֵם מְקַבְּלִים מַחֲזִין מֵהַבִּינָה שְׂבָה מְקוֹר הַשְּׁמַחָה. (דף ריג ע"א, ובביאורינו כרך יד עמ' א-ב)

פְּנֵחַם הַשְּׁלִים נְשָׁמוֹת נָדָב וְאָבִיהוּא

תָּא חֲזִי, מֵאֵן דְּמִקְנָא לְשָׂמָא קַדִּישָׁא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בֵּא וְרָאָה, מִי שְׁמִקְנָא לְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְהֵינְנוּ מִי שְׁמִקְדָּשׁ שֵׁם שְׁמִים בְּרַבִּים, דְאֶפִּילוּ לָא יִזְכִּי לְגִדּוּלָהּ אֶפֶלּוּ לֹא יִזְכֶּה לְאִיזוֹ גְּדוּלָהּ מִצַּד שְׂאָר מַעֲשָׂיו, וְלֹא אֲתַחֲזִי לָהּ וְאִינוּ רְאוּי לָהּ מִצַּד מוֹלְדָתוֹ, עִם כָּל זֶה רְוּחַ לָהּ וְנֻטִּיל לָהּ בְּזָכוֹת קֻדְשׁ הַשֵּׁם שְׁעֲשֶׂה, הוּא מְרוּיחַ לְאוֹתָהּ הַגְּדוּלָהּ וּמְקַבֵּל אוֹתָהּ, וּרְאָיָה לְדַבֵּר כִּי פְּנֵחַס לָא אֲתַחֲזִי לִיהּ בְּהוּא זְמָנָא פְּנֵחַס לֹא הִיָּה רְאוּי לְאוֹתָהּ הַגְּדוּלָהּ שֶׁל כְּהֵנָה בְּזִמְן הַהוּא, וְגַם לֹא נִתְּנָה לוֹ לְפָנֵי זֶה שׁוּם שְׁרָרָה לְהִיּוֹת מְמַנָּה עַל אִיזָה דְבַר בְּמִדְבַר, עִם כָּל זֶה וּבְגִין דְּקֻנָּא לְשָׂמָא דְמֵאֲרִיָּה רְוּחַ לְכֻלָּא לְפִי שְׁקֻנָּא לְשֵׁם קוֹנוֹ הַרְוּיחַ הַכֹּל, כִּי זָכָה לְכַהֲנָה גְּדוּלָהּ וְזָכָה לְבְרִית שְׁלוֹם, וְסָלִיק לְכֻלָּא וְעֲלָה לְכָל אֵלוֹ הַגְּדוּלוֹת מִיָּד, כִּי מִיָּד נִתְּבַשֵּׁר בְּהַנְּגִי נִתֵּן לוֹ אֶת בְּרִיתֵי שְׁלוֹם וְגוֹ', וְאֲתַתְּקֵן בֵּיהּ כְּלָא וְנִתְּקֵן בּוֹ הַכֹּל, דְהֵינְנוּ שְׁנַתְּקֵנוּ בּוֹ הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל נָדָב וְאָבִיהוּא, וְזָכָה לְאֲשְׁתַּמְשָׂא בְּכַהוּנָה עֲלָאָה וְזָכָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכַהֲנָה

לְבַר נֶשׁ דְּהוּה לִיה הִיכְלָא יְקִירָא יָאָה וְשְׁפִירָא, אָתוּ לְסִטִּין וְאוּקִידוּ לִיה, צַעֲרָא דְמָאן הוּא, לָאו דְמָאֲרִיה דְהִיכְלָא, אוּף הָכָא שְׁכִינְתָא בְּגִלוּתָא שְׂרִיא, צַעֲרָא דְמָאן הוּא, לָאו דְצַדִּיק.

וְאִזְלָא הָא, כְּמָה דְאוּקְמוּה, דְכְתִיב (ישעיה נא א) הַצַּדִּיק אֲבָד, אֲבָד מִמֶּשׁ. אוּף הָכָא בְּזַכְרֵנוּ אָת צִיּוֹן, בְּזַכְרֵנוּ הוּא צַעֲרָא דִילִיה עַל זְווגָהָא, צַעֲרָא דִילִיה הוּא.

פְּנִחָס חַי לְעַרְךָ בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה

פְּנִחָס זְכִי בְהַאי עֲלָמָא וְזָכָה בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, וְזָכָה לְקַיִמָא יְתִיר מִכָּל אֵינוֹן דְנִפְקוּ מִמְצָרִים, וְזָכָה לְכַהוֹנָה עֲלָאָה, הוּא וְכָל בְּנוֹי אֲבַתְרִיה.

וְאִי תִימָא דְלָא (נ"א דְהָא) זָכָה לְכַהוֹנָה עַד לָא עֲבַד עוֹבְדָא דָא, אֵין (ס"א לָא), דְהָא אֵינוֹן דְאַמְרִי (דְלָא) דְזָכָה קוּדְם לָאו הָכִי, אֲלָא בְמֵאֵי אוּקִימְנָא, תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאֵלֵהִי"ו, דְמִשְׁמַע דְבְּגִין עוֹבְדָא דָא רוּחַ פְּהוֹנְתָא, מַה דְלָא הוּה קוּדְם.

מְתוּק מְדַבֵּשׁ

מְכָל יוֹצְאֵי מְצָרִים, כִּי פְנִחָס הוּא אֲלִיהוּ הִנְבִּיא שְׁשִׁינִים עֶשֶׂר דּוֹרוֹת רָאוּ עֵינָיו, וְחַי עַד סוּף יְמֵי יְהוֹשֻׁפֵט מְלִיךְ יְהוּדָה, שָׂאָז עָלָה בְּסַעְרָה הַשְּׁמַיִם, (וְכַתּוּב בְּסֵדֶר הַדּוֹרוֹת שְׁלֹשִׁים הַנְּבִיאַת עָלָה בְּסַעְרָה הַשְּׁמַיִם, בְּשָׁנַת מ"ו לְאַלְף הַרְבִּיעִי, וְיֵשֵׁת מִנְרִים הֵיךְ בְּשָׁנַת תַּמ"ח לְאַלְף הַשְּׁלִישִׁי, הִרִי שְׁמֵי צַעֲרָא שֶׁשׁ מֵאוֹת שָׁנִים), וְזָכָה לְכַהוֹנָה עֲלָאָה הוּא וְכָל בְּנוֹי אֲבַתְרִיה וְזָכָה לְכַהֲנָה גְדוּלָה הוּא וְכָל בְּנוֹי אַחֲרָיו, רְצוּנוּ לומר הוּא נַעֲשֶׂה כַּהֵן גְּדוֹל אַחַר מוֹת אָבִיו, וּבְנָיו הָיוּ כַּהֲנִים גְּדוּלִים אַחֲרָיו (עַד יְמֵי פְלִגְשׁ בְּגַנְעָה, שְׁאֵל וְנָטְלָה הַפְּהִינָה גְדוּלָה מִמֶּנּוּ עַל שְׁלֹשׁ הַיּוֹמִים אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאִמַר כֹּהן צִיּוֹן שְׁלֹשׁ יָמִים נִעֲשֶׂה לְדוֹק כַּהֵן גְּדוֹל שְׁהִיה מְזַרְעֵ פְנִחָס, רַש"י שְׁמוֹנֶה ע"ג ז' ל).

וְאִי תִימָא דְלָא זָכָה לְכַהוֹנָה עַד לָא עֲבַד עוֹבְדָא דָא וְאִם תֵּאמַר שְׁלֹשׁ זָכָה פְּנִחָס לְכַהֲנָה, כְּלוּמַר שְׁלֹשׁ נַמְשַׁח בְּשִׁמְן הַמִּשְׁחָה יַחַד עִם אַהֲרֹן וּבְנָיו, וְלֹא הָיָה כַּהֵן עַד שֶׁקָּנָא לְאֵלֵהִי"ו בְּמַעֲשֵׂה זְמִירָה, (כְּמִתְּמַנֵּי תְּמַנֵּי וְקוֹנֵס לְזָרְקָה בְּזִמְמִים (דף ק"א עמוד ב'), לֹא נִתְפַּחן פִּינְחָס עַד שֶׁהִרְגוּ לְזְמִירָה, וְרַבִּי יִיסָא פְּלִיג וְאִמַר) לָא אֵין הַדְּבָר כֹּהן, דְהָא אֵינוֹן דְאַמְרִי דְלָא זָכָה קוּדְם כִּי אוּתָם שְׁאוּמְרִים שְׁפִנְחָס לֹא זָכָה עַד עֲתָה לְכַהֲנָה, לָאו הָכִי אֵין אֲנִי סוֹבֵר כְּמוֹתָם, אֲלָא בְּמֵאֵי אוּקִימְנָא אֲלָא אִיךְ אֲפָרַשׁ מַה שְׁכַּתוּב וְהִיָּתָה לוֹ וְלִזְרַעוּ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנָּה עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאֵלֵהִי"ו, דְמִשְׁמַע דְבְּגִין עוֹבְדָא דָא רוּחַ פְּהוֹנְתָא שְׁמִשְׁמַע שְׁבִשְׁבִיל מַעֲשֵׂה הַקְּנָאוֹת הַרוּחִים וְזָכָה לְכַהֲנָה, מַה דְלָא הוּה קוּדְם מַה שְׁלֹא הָיָה מְקֻדָּם.

וּמְשִׁיב לְבַר נֶשׁ דְּהוּה לִיה הִיכְלָא יְקִירָא יָאָה וְשְׁפִירָא מְשַׁל לְאָדָם שְׁהִיָּה לוֹ הִיכְלָא יְקִירָא נָאָה וְיִפְהָ, אָתוּ לְסִטִּין וְאוּקִידוּ לִיה בָּאוּ לְסִטִּים וְשִׁרְפוּ אוֹתוֹ, צַעֲרָא דְמָאן הוּא צַעֲרוּ שֶׁל מִי הוּא, לָאו דְמָאֲרִיה דְהִיכְלָא וְכִי אֵינוֹ הַצַּעַר שֶׁל בַּעַל הַהִיכָל. אוּף הָכָא אִף כָּאן בְּחַרְבֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁכִינְתָא בְּגִלוּתָא שְׂרִיא הַשְּׁכִינָה הַנִּקְרָאת יְרוּשָׁלַיִם הִלְכָה וְשׁוּרָה בְּגִלוּתָא, צַעֲרָא דְמָאן הוּא צַעֲרוּ שֶׁל מִי הוּא, לָאו דְצַדִּיק וְכִי לֹא שֶׁל הַצַּדִּיק דְהִינּוּ שֶׁל הִיסוּד הַנִּקְרָא צִיּוֹן, שְׁהוּא הָיָה מְתִיחַד עִמָּה וּמְשַׁפִּיעַ בָּהּ תְּמִיד.

וְאִזְלָא הָא, כְּמָה דְאוּקְמוּה וְסוּד זֶה הוֹלֵךְ, כְּמוֹ שְׁבָאֵרוּ הַחֲבֵרִים, דְכְתִיב הַצַּדִּיק אֲבָד וְלֹא כְּתוּב הַצַּדִּיק נֶאֱבָד, כִּי פְרוּשׁוֹ אֲבָד מִמֶּשׁ אֲבָד אֶת הַשְּׁכִינָה, וְהִיא נֶאֱבָדָה מִמֶּנּוּ. אוּף הָכָא אִף כָּאן לְכֵן כְּתוּב בְּזַכְרֵנוּ אָת צִיּוֹן הִינּוּ בְּזַכְרֵנוּ הוּא צַעֲרָא דִילִיה עַל זְווגָהָא, צַעֲרָא דִילִיה הוּא בְּזַכְרֵנוּ אֶת צַעַר הִיסוּד הַנִּקְרָא צִיּוֹן עַל שְׁהִיָּה מְתִיחַד עִם הַשְּׁכִינָה וְעֲתָה הִיא חֹסְרָה לוֹ, וְדֵאִי כִי הַצַּעַר שְׁלוֹ הוּא. (דף ר"ג ע"ב, וּבְבִיאורֵינוּ כַּרְךְ יד ע"ב יד-טו)

פְּנִחָס חַי לְעַרְךָ בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה

פְּנִחָס עַל יְדֵי שֶׁקָּנָא לְאֵלֵהִי"ו וְיִכְפַּר עַל בְּנוֹי יִשְׂרָאֵל, זְכִי בְהַאי עֲלָמָא, וְזָכָה בְּעֲלָמָא דְאַתִּי זָכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְזָכָה בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעוֹד וְזָכָה לְקַיִמָא יְתִיר מִכָּל אֵינוֹן דְנִפְקוּ מִמְצָרִים הוּא זָכָה לְהַתְקִים וְלַחֲיוֹת יוֹתֵר

תא חזי, כל כהן דקטיל נפש פסיל ליה כהונתיה לעלמין, דהא ודאי פסיל ההוא דרגא דיליה לגביה, ופנחס מן דינא פסיל לכהונה הוה, ובגין דקנא ליה לקדשא בריה הוא, אצטריך ליחסא ליה כהונת עלמין, ליה ולבנוי אבתריה לדרי דרין.

אמר רבי יצחק, תא חזי, רשים הוא פנחס לעילא, ורשים הוא לתתא, עד לא יפוק לעלמא, דהא עם אינון דנפקו ממצרים אתמני.

פנחס נתקשר בברית העליון לכן לא שלטה בו המיתה

רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי חייא, הוו אזלי במדברא, אמר רבי יוסי, הא דכתיב בפנחס הנני נוטן לו את בריתי שלום, שלום ממלאך המות דלא שליט ביה לעלמין, ולא אתדן בדינוי, ואי תימא דלא מית, ודאי לא מית כשאר בני עלמא, ואוריך יומין על כל בני דרא, בגין דבהאי ברית עלאה אחיד, וכד אסתלק מעלמא, בתיאובתא עלאה, ובדביקותיה שפירא אסתלק משאר בני עלמא.

מתוק מדבש

פנחס נתקשר בברית העליון לכן לא שלטה בו המיתה

רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי חייא, הוו אזלי במדברא, היו הולכים במדבר, כדי להשתתף בצער השכינה, ובלקחם היו מדברים בדברי תורה, אמר רבי יוסי להחברים, הא דכתיב בפנחס זה שכתוב בפנחס הנני נוטן לו את בריתי שלום היינו שלום ממלאך המות, דלא שליט ביה לעלמין שלא שלט בו לעולם, לפי שפנחס נדבק במדת היסוד הנקרא חי העולמים לכן לא שלט בו מלאך המות כדלקמן, ולא אתדן בדינוי ולא נדון בדינוי, כלומר שלא נדון בצער ויסורי המיתה, ואי תימא דלא מית ואם תאמר מאחר שאמרת שלא שלט בו מלאך המות, תאמר שלא מת כלל, אינו כן, אלא ודאי לא מית כשאר בני עלמא ודאי שלא מת כשאר בני העולם על ידי מרידות המות, ואוריך יומין על כל בני דרא והאריך ימים יותר מכל בני דורו כנזכר לעיל, בגין דבהאי ברית עלאה אחיד לפי שנאחו ונתקשר בברית העליון, היינו במדת היסוד שהיא למעלה מן המלכות שבה סוד המיתה, וכד אסתלק מעלמא וכשנסתלק מן העולם, ועלה בסערה השמים, בתיאובתא עלאה בתשוקה גדולה, ובדביקותיה שפירא אסתלק משאר בני עלמא ובדביקות יפה, נסתלק משאר בני העולם, כי עלה למקומו הראוי לו בגן עדן, ונדבקה נפשו בשרשה העליון, וגופו נדבך ונהפך להבל דק ורוחני, ונתעלה למעלה מן הגלגלים, ונשאר בסערה, וכשרוצה להתראות למטה בעולם הזה, אז הוא מתלבש בגוף הזה. (דף ריד ע"א, ובביאורינו כרך יד עמ' יח-יט)

ואמר רבי ייסא, שבאמת פנחס היה כהן גם מקדם כשאר זרע אהרן, אלא תא חזי, כל כהן דקטיל נפש פסיל ליה כהונתיה לעלמין בא וראה כל כהן שהרג נפש אדם פסל את כהנתו לעולם, דהא ודאי פסיל ההוא דרגא דיליה לגביה כי הוא פסל ודאי את מדרגת החסד שבה אחוזים הפהנים, שמדת החסד היא להטיב לכל, ופנחס מן דינא פסיל לכהונה הוה לכן פנחס שהרג את זמרי מן הדין היה ראוי להפסל מן הפהנה, ובגין דקנא ליה לקדשא בריה הוא אלא בשביל שקנא להקדוש ברוך הוא, במה שהרג את זמרי, לא נפסל מן הפהנה ונשאר בכהנתו, ולהודיע זאת אצטריך ליחסא ליה כהונת עלמין הצריך הפתוח ליחס לו כהנת עולם, ליה ולבנוי אבתריה לדרי דרין לו ולבנוי אחריו לדורי דורות.

אמר רבי יצחק, תא חזי, רשים הוא פנחס לעילא בא וראה, כי פנחס רשום הוא למעלה, שנשמתו עמדה ושמשה למעלה טרם ירדתה לעולם הזה, ורשים הוא לתתא ורשום הוא למטה עוד טרם שיצא לעולם, דהיינו שנזכר שמו בתורה בפרשת וארא (שמות ו כה), עד לא יפוק לעלמא עד שלא נולד עדין, (פי אלעזר לקח לו מנחת פוטיאל לאשה, ופרט רש"י טם מזרע יתרו ומזרע יוסף שנחמנו יחד, וזה היה אחר יליאת מרים משנמגיר יתרו, פי צודאי לא נתמנו זרע יוסף עס זרע יתרו בעודם בגויקס, אס פן פשיחם הפתו את פנחס בעודם צמגריס, היה עוד קדם לזמו), דהא עם אינון דנפקו ממצרים אתמני שהרי הוא נמנה שם בפרשת וארא עם אלו שיצאו ממצרים ועדין לא נולד כנזכר. (דף ריד ע"א, ובביאורינו כרך יד עמ' יח-יח)

פְּנֵחָם נְתַלְבֵּשׁ מִיַּד בְּלָבוֹשׁ נְשָׂמָתוֹ הַרוּחָנִי

מִהֶכָּא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא, דְּעוֹבְדִין בִּישִׁין דְּבַר נֶשׁ, עֲבָדִין לִיה אֵינּוֹן לְבוּשִׁים צוֹאִים, וַיֹּאמֶר אֱלִיו, רְאֵה הָעֵבְרָתִי מַעְלִיךְ עֹנָךְ, וְהַלְבֵּשׂ אוֹתָךְ מַחְלָצוֹת, אֲלַבְּיִשְׁינִיה לְבוּשִׁין אַחֲרָנִין מִתַּתְקַנָּן, דְּבַהּו אֶסְתַּפֵּל בַּר נֶשׁ בְּזִיו יִקְרָא דְמֵאֲרִיה.

תָּא חֲזִי, כְּגוּוֹנָא דָּא פְּנֵחָס, דְּלָא אֶסְתַּלַּק מַעְלָמָא עַד דְּאַתְתַּקְנּוּ קַמִּיה לְבוּשִׁין אַחֲרָנִין, דְּרוּחָא אַתְהִנִּי בְּהוּ לְעֵלְמָא (דף ריד ע"ב) דְּאַתִּי, בְּשַׁעְתָּא חֲדָא אַתְפְּשֵׁט מֵאֲלִין וְאַתְלַבֵּשׂ בְּאֲלִין, לְקַיִמָא דְכְּתִיב, הֲנִנִּי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם.

מֵתוֹק מְדַבֵּשׁ

תָּא חֲזִי, כְּגוּוֹנָא דָּא פְּנֵחָס בַּא וְרָאָה כְּעִין זֶה הִיָּה בְּפִנְחָס, דְּלָא אֶסְתַּלַּק מַעְלָמָא עַד דְּאַתְתַּקְנּוּ קַמִּיה לְבוּשִׁין אַחֲרָנִין שְׁלָא נֶסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם עַד שְׁתַּקְנּוּ לוֹ לְבוּשִׁים אַחֲרִים, דְּרוּחָא אַתְהִנִּי בְּהוּ לְעֵלְמָא (דף ריד ע"ב) דְּאַתִּי שְׁהַרוּחַ נְהַיָּה בְּהֵם לְעוֹלָם הַבָּא, בְּשַׁעְתָּא חֲדָא אַתְפְּשֵׁט מֵאֲלִין, וְאַתְלַבֵּשׂ בְּאֲלִין בְּשַׁעְתָּא אַחַת נִתְפַּשֵׁט פְּנֵחָס מִלְבוּשׁ גּוֹפּוֹ הַגְּשָׁמִי, וְנִתְלַבֵּשׂ בְּלָבוֹשׁ נְשָׂמָתוֹ הַרוּחָנִי, לְקַיִמָא דְכְּתִיב לְקַיִם בּוֹ מֵה שְׁכָתוּב הֲנִנִּי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם שִׁיָּצָא מִן הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם מִן מְלֶאךָ הַמּוֹת, וְלֹא הֲצַרְף לְמוֹת וְלִכְלוֹת הַגּוֹף בְּעַפְרָ וְאַחַר כֵּן לְלַבֵּשׂ בְּגָדִים הַרוּחָנִים כְּמוֹ אֲנָשִׁים אַחֲרִים (כְּמוֹ שִׁפְרָשׁוּ בְּזֵהר לְעִיל שְׁאִין הַרוּחַ מִתְלַבֵּשׂ עַד שִׁיתַּעֲפֵל הַבָּשָׂר), אֲלָא מִיָּד שִׁפְשֵׁט לְבוּשׁוֹ הַגְּשָׁמִי, לְבַשׁ מִיָּד לְבוּשׁוֹ הַרוּחָנִי. (דף ריד ע"ב, וּבְבִיאורֵינוּ כַּרְךְ יַד עַמ' כֹּא)

פְּנֵחָם נְתַלְבֵּשׁ מִיַּד בְּלָבוֹשׁ נְשָׂמָתוֹ הַרוּחָנִי

מִהֶכָּא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא מִכָּאן [מִמְשַׁמְעוֹת הַפְּסוּק בְּגָדִים צוֹאִים (וְכִיָּה ג, ג)] יֵשׁ לְהֶסְתַּפֵּל וְלְהַתְּבוֹנֵן, דְּעוֹבְדִין בִּישִׁין דְּבַר נֶשׁ, עֲבָדִין לִיה אֵינּוֹן לְבוּשִׁים צוֹאִים שְׁהַמְעֵשִׂים הָרַעִים שֶׁל הָאָדָם, עוֹשִׂים לוֹ אֶת אוֹתָם הַלְבוּשִׁים הַצּוֹאִים. וְכַתּוּב אַחַר כֵּן וַיֹּאמֶר אֱלִיו הַמְּלֶאךָ, רְאֵה הָעֵבְרָתִי מַעְלִיךְ עֹנָךְ וְהַלְבֵּשׂ אוֹתָךְ מַחְלָצוֹת, הִינֵנוּ אֲלַבְּיִשְׁינִיה לְבוּשִׁין אַחֲרָנִין מִתַּתְקַנָּן הַלְבִּישׂ אוֹתוֹ הַמְּלֶאךָ לְבוּשִׁים אַחֲרִים מִתְקַנִּים, דְּבַהּו אֶסְתַּפֵּל בַּר נֶשׁ בְּזִיו יִקְרָא דְמֵאֲרִיה שְׁבָהֶם יְכוּל הָאָדָם לְהֶסְתַּפֵּל בְּזִיו הַכְּבוֹד שֶׁל קוּנּוֹ, דְּהִינּוּ בְּזִיו הַשְּׂכִינָה.

שְׁבַח דָּא שִׁירָא

כתב הרב חיים ויטאל, הרי מבואר בפירושו אף בדברי התנאים, שאין אדם יוצא ידי חובתו לגמרי בעסק המקרא והמשנה והאגדה והתלמוד בלבד, אלא הוא מחוייב לעסוק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה, כי אין הנאה להקב"ה מכל מה שברא בעולמו רק בהיותו בניו למטה עוסקים ברזי התורה להכיר גדולתו ויופיו ומעלתו. ואמר עוד, כי בפשטי התורה ובספוריה ודיניה ובמצוותיה, בהיותם כפשטם אין בהם שום היכר וידיעה לידע את בוראם יתברך, אדרבה יש בהם מצות וחוקים שאין הרעת סובלם, וכל אומות העולם מונין את ישראל ואומרים להם, וכי מה התורה הזאת אשר צוה אלקיכם אתכם, דברים שנראים כחידות ומשלים: ליקח קרן פרה ולתקוע בו ביום ראש השנה, ואתם אומרים שעל ידי כך השטן הרוחני המקטרג העליון מתערבב, וכיוצא מדברים אלו כמעט רוב מצות התורה ובפרט פטי דיניהם אין השכל סובלם, ואם כן היכן הוא הדר התורה ויופיה וגדולתה, ועל כיוצא בזה נאמר "אם צדקת מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל בו" כי השכר והעונש אשר עליהם הוא לך לכרך, אמנם בסודות התורה ובעסק כוונת המצות על זה נאמר בהפך, אם בטובה נאמר "תנו עז לאלהי"ם", ואם ברעה נאמר "צור ילדך תשי" כביכול, ודברים אלו מבוארים לאשר נגע אלהי"ם בלבו.

(ע"כ דברי הרב חיים ויטאל (תלמיד האר"י"ל) הובא בספרנו שערי זהר שער ראשון פרק י"ב)

לקבלת העלון מודי שבעי יש לשלוח אימיל בכתובת:
3022233@gmail.com

הַזְהַר הַקָּדוֹשׁ ע"פ "מֵתוֹק מְדַבֵּשׁ" הַפִּירוּשׁ הַנַּפְרָא שְׁהַתְּקַבֵּל בְּכָל תַּפְרוּצוֹת יִשְׂרָאֵל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערנער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)